

Urmas Möldre
Valga Vallavalitsus
Puiestee tn 8
68 203 Valga

Teie 22.02.2018 nr 9-1.3/1073

Meie 23.03.2018 nr ARE-1/1409-2

SAADUD
26.03.2018
nr 9-1.3/1073-1

Valga linna üldplaneeringu elektriosa seletuskiri

Lugupeetud Urmas Möldre

Soovime üldplaneeringu elektriosa täiendada järgnevalt.

Üldplaneeringuga käsitletakse elektriliine ja alajaamu pingega alates 1 kV.

Valga linna ja lähipiirkonna elektrivarustus tagatakse Valga 110/10 kV piirkonnaalajaama kaudu.

Elektrilevi 2030 aasta koormusproгноosi järgi on oodata Valga piirkonnaalajaamas 6-7 % koormuse kasvu

Uute suurtarbijate lisandumisel on Valga piirkonnaalajaamas vajalik trafode vahetus.

Uute energiamahukate tootmisettevõtete asukoha valikul tasub elektrivõrguga liitumise kulude optimeerimise eesmärgil eelistada olemasolevate piirkonnaalajaamade lähedust. Juhul, kui uus liitumine elektrivõrguga tingib ümberehitustööd piirkonnaalajaamas ja/või uue liitumise Elering AS-ga, on liitumise prognoositav valmimise tähtaeg kolm aastat.

Võrgu ehitustegevus Valga linnas

Antud planeerimisperioodi (kuni 2030 a) jooksul on Elektrilevi OÜ tegevuskavas

- ☐ olemasoleva Valga piirkonnaalajaama hooldus- ja remonditööd
- ☐ olemasolevate Pedeli ja Lõuna 10 kV jaotusalajaamade hooldus- ja remonditööd
- ☐ olemasolevate 10/0,4 kV alajaamade ja kaabelliinide uuendamine sõltuvalt nende tehnilisest seisundist, koormuste kasvust ja elektrivõrgu automatiseerimise vajadusest
- ☐ uute alajaamade ja kaabelliinide planeerimine liitujate ja võimsuste lisandumisel.
- ☐ Tambre piirkonna tarbijate üleviimine KP õhuliini toitet linna kaablivõrgu toitele.
- ☐ Valga-Hargla fiidri algusosa ümberehitamine ja KP õhuliini demonteerimine Valga linna piires.

Valga maakonnas ja linnas on kavandatavad mitmed pikema perspektiivi lisaprojektid (nn 2030+ kategooria), mille realiseerimise tähtaeg jääb kaugemale, kui praegune planeerimishorisont (aasta 2030). Mainitud objektide varasem arendamise vajadus võib olla tingitud järgmistest põhjustest:

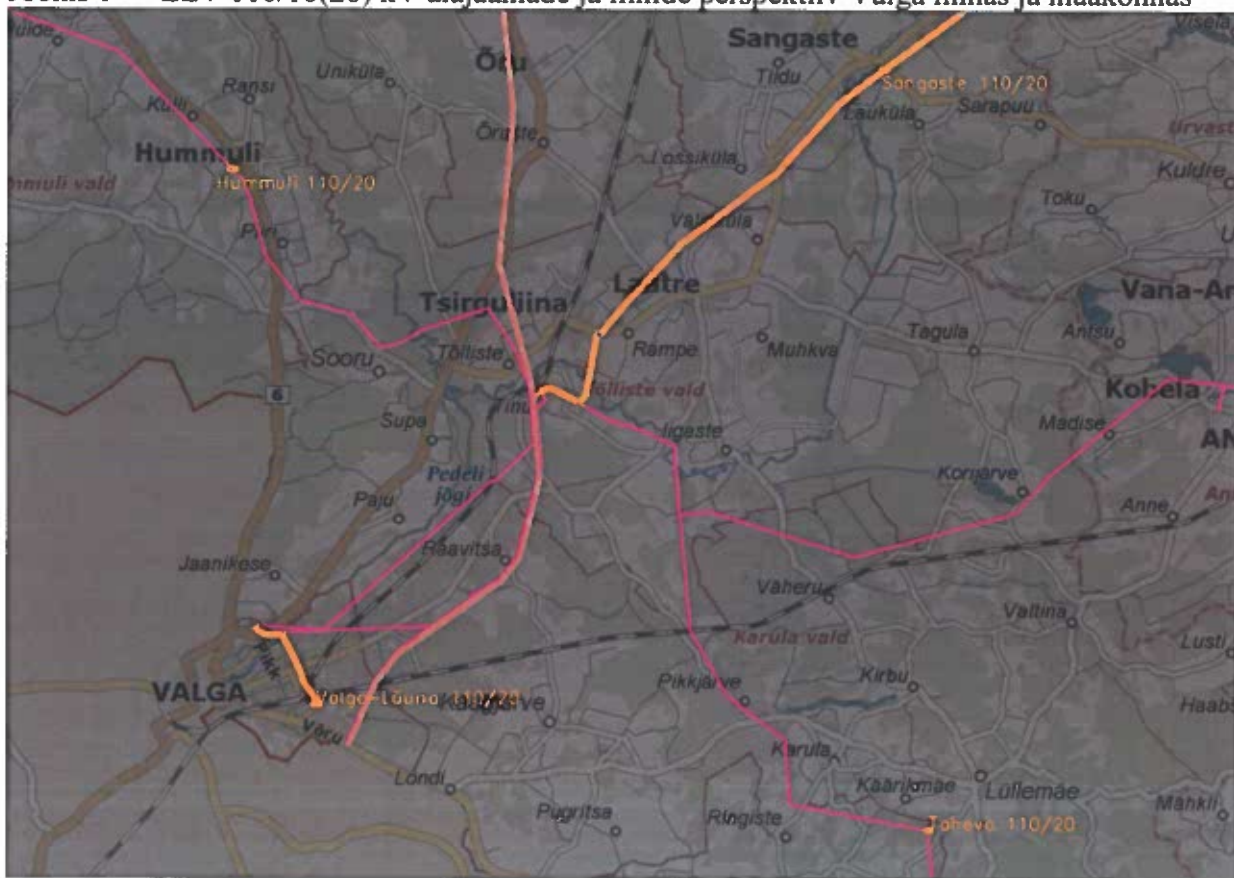
1. rekonstrueerimine vastavalt tehnilise eluea lõppemisele.
2. rekonstrueerimine vastavalt koormuskasvule.
3. rekonstrueerimine kolmandate osapoolte rahastamisest lähtuvast põhjendatud võrgu ümberehitamise vajadusest.

Tulevikuvaates 2030+ on vastavalt tehnilise eluea ja koormuskasvu prognoosile planeeritud olemasolevas Valga-Lõuna 10 (35) kV liinitrassi koridoris pinge tõstmine 110 kV pingele ja Valga-Lõuna jaotusalajaama rekonstrueerimine 110/10(20) kV alajaamaks.

Pinge tõstmiseks olemasolevas trassikoridoris, kui õhuliini kaitsevööndi ulatus säilib (35 kV pinge üleviimisel 110 kV pingega õhuliiniks), tuleb koostada tehniline projekt, teemaplaneeringu koostamise vajadus puudub. Kui rekonstrueerimisplaanide täpsustamisel selgub vajadus muuta trassikoridori asukohta, tuleb koostada trassikoridori asukohta määrav teemaplaneering.

Olemasolevate piirkonnavalajaamade ümberehitamisel detailplaneeringu nõuet ei rakendata.

Joonis 1 ELV 110/10(20) kV alajaamade ja liinide perspektiiv Valga linnas ja maakonnas

Varustuskindlus

Klientide tarbimise iseloomule ja keskkonnale sobilike varustuskindluse tüüplahenduste valikul liigitatakse võrk varustuskindluse piirkondadeks: ülitihed, tihed, kesktihe ja haja. Varustuskindluse piirkonna määratlemiseks kasutatakse koormustihedust, koormusmaksimumi, klientide või elanike arvu, liitumispunktide arvu või ehitiste põrandapinna suhet pinnauhikule. Varustuskindlust mõõdetakse neljas varustuskindluse piirkonnas eraldi.

Valga linna territooriumil on keskosas tihed ja kesktihe ning äärealadel haja elektrivarustuse piirkond.

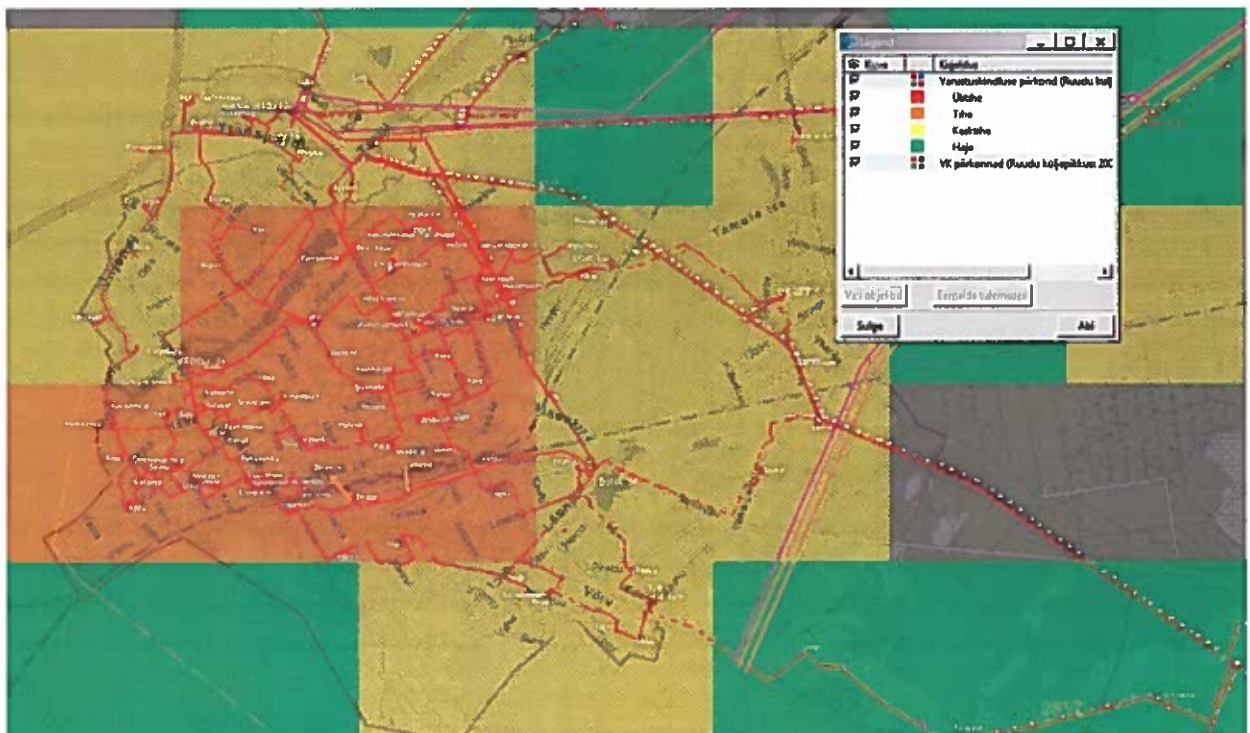
Varustuskindluse piirkondade põhimõttelised erisused on järgmised:

Tihed ja kesktihe piirkonnas rakendatakse valdavalt keskpinge (6-20 kV) võrgu ringtoiteskeeme ning haja piirkonnas on suurem osakaal radiaalliinidel.

Keskpinge elektrivõrgu plaanisel määratletakse tüviliinid ja lähtutakse nende arengu prioriteetsusest. Liitumised tüviliinidel tagavad kõrgema varustuskindluse kui liitumised haruliinidel. Tüviliinid suunatakse läbi tiheda asustusega ja suurema tarbimisega alade.

Haja varustuskindluse piirkonnas jäävad valdavalt õhuliinid alles, aga varustuskindluse parendamiseks asendatakse paljasjuhtmeid kaetud juhtmetega ja teostatakse täiendavalt fiidri automatiseerimisi, mis tõhustab rikkekoha lokaliseerimist ja elektrivarustuse taastamist.

Joonis 2 Valga linna varustuskindluse piirkondade ülevaade:

Maakasutus

Eraldi kinnistud vormistatakse võrguettevõttele ainult piirkonnaalajaamade tarbeks.

Liinide kavandamisel lähtutakse elektrienergia varustuskindluse piirkondade nõuetest võrgukooslusele, kus on arvestatud võimalikke riske varustuskindlusele ja mõjusid keskkonnale. Liinitrasside valikul on määrava tähtsusega liinide ehituse ja hilisema käidu ning võimalike riketega seotud kogukulude minimeerimine. Eelistatult paigaldatakse liinid avaliku kasutusega maadele (nt teemaale, kergliiklusteede äärde, sobival trassivalikul võimalusel sildade kasutus).

Elektriliinide ja 6-20 kV alajaamade rajamiseks sõlmitakse maaomanikega isikliku kasutusõiguse lepingud. Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega.

Metsatrassidel ja haljastusega aladel kuni 1 kV paljasjuhtmeliste õhuliinide asendamisel õhukaabelliinidega ja 1- 35 kV õhuliinidel kaetud juhtmete paigaldamisega tekib Elektrilevi OÜ-l võimalus vähendada trasside koridore ja nende alade raiemahtu.

Austusega

(allkirjastatud digitaalselt)

Peeter Hüsson
Elektrivõrgu üldplaneerija
51 75 760
Peeter.husson@elektrilevi.ee

MAANTEEAMET

Valga Vallavalitsus
valgalv@valgalv.ee
Puiestee 8
68203, Valga, Valga maakond

Teie 23.02.2018 nr 9-1.3/1040

Meie 28.03.2018 nr 15-2/18/9110-2

SAADUD
29.03.2018
nr 9-1.3/1040-1

**Valga vallasisesel linna üldplaneeringu koostamise
seisukohtadest**

Maanteeamet väljastas seisukohad Valga linna üldplaneeringu (edaspidi planeering) koostamiseks 22.06.16 kirjaga nr 15-2/16-00033/074 (edaspidi Maanteeameti 22.06.16 kiri). Olete esitatud seisukohti analüüsinud ning 23.02.18 kirjaga nr 9-1.3/1040 edastasite kooskõlastamiseks omapoolsed kommentaarid Maanteeameti 22.06.16 kirjas väljendatud seisukohtadele. Materjalide koosseisu on lisatud ka koostatava planeeringu seletuskirja tööversioon, liikluskorralduse joonis ning Valga linna üldplaneeringu 2030+ keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu.

Oleme tutvunud 23.02.18 kirjaga nr 9-1.3/1040 ning alljärgnevalt on esitatud Maanteeameti kommentaarid Valga Vallavalitsuse seisukohtadele nendes punktides, mis vajasisid täiendavaid selgitusi või mille osas jäi Maanteeamet Valga Vallavalitsusega erimeelsusele:

1. Olete teinud ettepaneku määrata riigiteele nr 3 Jõhvi – Tartu – Valga (edaspidi riigitee nr 3) kaitsevööndi ulatus vahemikus 20-50 m. Täpsustate, et 50 m laiune kaitsevöönd on määratud Tartu tänavaga kattuvale riigitee osale võttes arvesse, et piirkonnas kehtib Tartu-Transpordi-Rükkeli tänava vahelise ala detailplaneering (kehtestatud Valga Linnavolikogu 28.08.2009 otsusega nr 33). Kaitsevööndi määramist 20 m taotlete Transpordi (riigitee nr 3) ja Viljandi (riigitee nr 6 Valga – Uulu, edaspidi riigitee nr 6) tänavatega kattuvale riigitee osale.
Oleme analüüsinud esitatud ettepanekut riigiteele kaitsevööndi määramise osas ning arvestades piirkonnas väljakujunenud keskkonda jõudnud seisukohale, et Tartu tänavaga kattuvale riigiteele nr 3 on põhjendatud määrata kaitsevöönd laiusega 50 m äärmise sõiduraja välimisest servast. Eraldi juhime tähelepanu, et erinevalt Teie ettepanekust on Maanteeamet seisukohal, et 50 m kaitsevöönd tuleb määrata mõlemale poole riigiteed (mitte üksnes sellele poolele, kus kehtib detailplaneering). See tagab piirkonna arendes mõlemale poole riigiteed ühesugune hoonestusjoone kujunemise. Transpordi tänavaga kattuvale riigitee nr 3 osale nõustume 20 m laiuse kaitsevööndi määramisega (mõlemale poole riigiteed). Viljandi tänavaga kattuvale riigiteele nr 3 ja riigiteele nr 6 nõustume 20 m laiuse kaitsevööndi määramisega.
2. Olete seisukohal, et kui riigitee kaitsevööndit vähendada kohati 20 meetrini, puudub vajadus kehtestada nõue riigitee kaitsevööndisse üldjuhul hooneid mitte kavandada. Juhime tähelepanu, et kohati määratakse riigiteel 50 m kaitsevööndi ulatus. Kuna ka 20 m laiuse kaitsevööndi puhul on eesmärk hoonestusjoon hoida teest 20 m kaugusel ja sellist kitsendust seadusest ei tulene, on Maanteeamet seisukohal, et kõnesoleva tingimuse määramine on põhjendatud ning palub varasemalt väljendatud seisukohaga arvestada.

3. Arvestades riigiteede kaitsevööndi ulatust, oleme seisukohal, et Valga linna territooriumil paiknevatele riigiteedele on põhjendatud määrata tehnoloogiline vöönd laiusaga 20 m. 23.02.18 kirjas nr 9-I.3/1040 märgite, et olete vajadusel valmis kehtestama üldplaneeringuga Maanteeameti kaasamise tingimuse, kuid arvestades asjaolu, et tehnoloogiline vöönd ja kaitsevöönd langevad kokku, soovite saada selgitust, kas tegemist ei ole nõude dubleerimisega.
- Selgitame, et EhS § 70 lg 2 p 1 alusel on kaitsevööndis keelatud ohustada ehitist või selle korrakohast kasutamist ja EhS § 70 lg 2 p 2 kohaselt on seal keelatud ehitada teist ehitusloakohustuslikku ehitist sh eemaldada või kuhjata pinnast. Seadus ei keela kaitsevööndisse ehitusloa kohustuseta ehitiste püstitamist ja sisuliselt paneb selliste ehitiste puhul ohu hindamise kohustuse tegevuse läbiviijale. Samas on majandus- ja kommunikatsiooniministri 01.03.2013 määruse nr 16 „Maanteeameti põhimäärus“ § 9 alusel Maanteeameti põhiülesandeks mh teehoiu korraldamine ja riigiteedel ohutuks liiklemiseks tingimuste loomine. Maanteeamet juhendab igapäevatöös mh majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisast „Maantee projekteerimisnormid“ (edaspidi Normid), kus on reguleeritud spetsiifilised riigitee ohutusest lähtuvad teemad, millega ehitiste ja rajatiste kavandamisel riigitee alusele maale ja kaitsevööndisse arvestada tuleb, kuid mille teadvustamisel võib tavakodanik hätta jääda. Eraldi toome välja riigiteede külgnähtavuse (Normid tabel 2.14), külgneva vaba ruumi (Normid tabel 2.17) ja nähtavuskauguste (Normid punkt 5.2.7) nõude. Tagamaks Maanteeameti põhiülesannete täitmist – korraldada teehoidu ja luua ohutuid tingimusi riigiteedel liiklemiseks, on eespool loetletud teemade järgimine ehitustegevuse kavandamisel riigiteede kaitsevööndis mõõdapäasmatu. Ühtlasi toome esile EhS § 72 lg 2, mille alusel on tee kaitsevööndi maa kinnisasja omanik kohustatud lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või liiklusele ohtliku rajatise. Kinnisasja omanik peab võimaldama paigaldada tee kaitsevööndisse tee korrashoiuks ajutisi lumetökkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teed, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu kinnisasjale. Maanteeametilt seisukohta küsimata ehitusloa kohustuseta ehitiste kavandamine riigitee kaitsevööndisse võib kaasa tuua olukorra, kus nähtavuse tagamiseks on vajalik püstitatud ehitise likvideerimine. Seejuures on ohtu kujutava ehitise püstitamise ärahoidmine oluliselt lihtsam kui selle sundkorras likvideerimine.
4. Juhime tähelepanu, et vastuskirjas Maanteeameti seisukohtadele kirjeldate, et tehnovõrkude planeerimiseks on riigiteele määratud tehnoloogiline vöönd. Selgitame, et tehnoloogiline vöönd ulatusega 20 m jätab võimaluse projekteerimisel vabamalt valida tehnovõrgu asukohta. Nimetatud vöönd ei välista võimalust rajada tehnovõrke väljaspoole riigitee alust maad.
5. Olete Valga linna üldplaneeringu liikluskorralduse joonisele kandnud olemasolevad ja perspektiivselt vajalikud juurdepääsud (tähistatud mustade kolmnurksete tingmärkidega). Selgitame, et Maanteeameti nõudmist kasutada juurdepääsuna reeglina kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega, kui kavandatakse ehitustegevust riigiteega külgneval alal, ei ole võimalik Valga linnas rakendada, sest tegemist on linnalise keskkonnaga ning puuduvad madalama kategooria tänavad, kus oleks võimalik liiklust koguda.
- Maanteeamet on hinnanud Teie põhjendusi, sh analüüsinud liikluskorralduse joonist ning ei nõustu, et riigiteelt on juurdepääsud näidatud igale üksikule kinnistule. Selgitame, et teel liiklusohutuse tagamise üheks üldiseks põhimõtteks on konfliktpunktide vähendamine. Eeltoodust tulenevalt palusime 22.06.16 kirja punktis 5a lahendada lähedikkude asuvate arendusalade juurdepääsud riigiteelt ühe ühise ristumiskohana, so koondada juurdepääsud planeeringuala siseseks kogujateeks. Liikluskorralduse joonisel näidatud juurdepääsud igale üksikule kinnistule ei toeta konfliktpunktide vähendamise põhimõtet. Kinnistutele juurdepääsude võimaldamisel tuleb analüüsida ristumiskohtade omavahelisi kaugusi ning nähtavuse tagamise võimalusi. Arvestades planeerimisseaduse

(edaspidi PlanS) § 75 lg 1 p1, mille kohaselt on üldplaneeringu ülesandeks muuhulgas transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike teede üldise asukoha määramine, leiaime, et üldplaneeringu praeguses versioonis esitatud käsitlus on vastuolus Normidega ning ei võimalda edaspidiselt Maanteeametil juurdepääsu asukoha valikul kaasa rääkida. Eeltoodule tuginedes palume kohalikku teedevõrgustikku veelkord analüüsida ning kui selgub selle tihendamise vajadus, näidata joonisel kohalike teede ja riigiteede ristumiste asukohad teedevõrgustikuna, mitte punktidenä.

Eraldi juhime tähelepanu Viljandi tn 82 kinnistule näidatud juurdepääsule (riigitee nr 6 ca km 1,66). Teadaolevalt soovitakse rajada läbi Viljandi tn 82 kinnistu juurdepääs Viljandi tn 82c kinnistule. Arvestades, et Maanteeamet ja juurdepääsu rajamisest huvitatud isik ei ole käesolevaks ajaks saavutanud antud küsimuses üksmeelt ning juurdepääsu küsimust arutatakse kohtus, on Maanteeamet seisukohal, et üldplaneeringus nimetatud juurdepääsu käsitlemine ei ole asjakohane.

Palume eeltoodud seisukohtadega arvestada ning kanda läbivalt kogu planeeringusse.

Alljärgnevalt on esitatud konkreetseid tähelepanekud ja ettepanekud üldplaneeringu seletuskirja ning keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõule:

6. Seletuskirja ptk 8.1 on tänavate kaitsevööndi kontekstis ühe lausega mainitud, et linna läbivate või suubuvate maanteede puhul kehtivad erisused ning on viidatud ptk-le 8.5. Ptk 8.5 pealkirjaks on Maanteed ning on sõnastatud, et Valga linna piires käsitletakse maanteid kui linna tänavaid ning nende arendamisel tuleb lähtuda linna tänavatele esitatud nõuetest, millele lisanduvad ptk 8.5 esitatud täpsustavad tingimused. Maanteeamet on seisukohal, et lähtuvalt riigiteede funktsioonist tuleb riigiteede puhul eelisjärjekorda seada ptk 8.5 esitatud täpsustavad tingimused ning alles seejärel kohaldada asjakohaseid nõudeid ptk-st 8.1 (põhitänavade täpsustavad tingimused). Selleks, et oleks paremini mõistetav, et riigiteedele kehtib tänavatest erinev käsitlus, teeme ettepaneku ptk 8.1 esitatud lause Linna läbivate või suubuvate maanteede puhul kehtivad erisused (vt peatükk 8.5) tuua peatüki algusesse.
7. Kirjeldate, et Valga linna planeeringute ja projektide koostamisel lähtutakse Eesti Standardist EVS 843:2016 „Linnatänavad“ või seda normi asendavatest uuematest versioonidest. Käesolevaga peame vajalikuks täpsustada, et vastavalt majandus- ja taristuministri määrusele 106 lähtutakse riigiteede kontekstis, sh ehitustegevuse planeerimisel riigitee kaitsevööndis ja riigitee alusel maal (sh juurdepääsud), Normidest. Esitatud seisukohta toetab EVS 843, kus ptk 1 Käsitlusala on kirja pandud, et standardit ei rakendata riigiteedel, riigiteede planeerimisel ja linna äärealadel paiknevatel avalikult kasutatavatel teedel, kus asustus on hõre ning liikluskeskkond pigem sarnaneb maantee tingimustega.
8. Oleme tutvunud ptk 8.5 esitatud täpsustavate tingimustega ning teeme omapoolsed sõnastuse ettepanekud kahele punktile, mille tulemusena Maanteeameti hinnangul sisust aru saamine paraneb:
 - 8.1. Riigitee kaitsevööndi piir kattub piirkonna kohustusliku ehitusjoonega (vt peatükk 4.5), kaitsevööndisse uusi hooned ja olemasolevate hoonete laiendusi ei ehitata.
 - 8.2. Riigitee kaitsevööndisse ja riigitee lähialale müra- ja saastetundlike tegevuste ja ehitiste kavandamisel tuleb arvestada liiklusest tulenevate võimalike kahjulike mõjudega. Arendaja kohustuseks on normidele vastavuse tagamiseks leevendavate meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine.

Täiendavalt soovitame lisada, et müratundlike hoonete planeerimisel tuleb kaaluda nii detailplaneeringu kui projekteerimistingimuste menetlemise protsessis mürauuringu vajalikkust vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

9. KSH aruande eelnõus (ver 09.2017) lk 28 täiendada, et ka parklates kogutav sademevesi juhtida sademevee kanalisatsiooni, kuna õli-liivapüüdurid ei ole linna tingimustes ökonoomsed.
10. KSH aruande eelnõus lk 36-40 sademevee käsitlesele lisada „sini-rohealade“ kontseptsioon – kuhu vesi voolab, kus immutada, kus koguda ja kus tekitada veevoolule nn viivitusi. Selleks teha KSH aruandes ettepanek vastava uuringu läbiviimiseks Valgas.

Oleme jätkuvalt valmis koostööks planeeringu koostamisel ning vajadusel selgitama ja täpsustama käesolevas ja 22.06.16 kirjas esitatud ettepanekuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tiit Harjak
juhtivspetsialist
planeeringute menetlemise talitus

Anni Luht
5090807 Anni.Luht@mnt.ee

Lenna Hingla

Saatja: Ulvi Tootmaa <Ulvi.Tootmaa@elektrilevi.ee> (Elektrilevi <info@elektrilevi.ee> nimel)
Saatmisaeg: 24. oktoober 2016 14:27
Adressaat: valgalv@valgalv.ee
Teema: Vastus Teie 20.09.2016 nr 9-1.3/2651
Manused: 2015_08_28-Valga_mk_planeering_2030.bdoc

Järeltegevuse lipp: Järeltegevus
Olekulipp: Lipuga märgitud

Lugupeetud Kalev Härk.

Vastuseks Teie 20.09.2016 nr 9-1.3/2651 kirjale selgitame, et seoses Valga linna elektrivõrgu üldplaani koostamisega ja vajadusega täiendavalt selgitada Valga keskväljaku rekonstrueerimisega seotud töid, soovime saada lisaaega omapoolsete elektrivõrgu arendamisega seotud huvide esitamiseks Valga linna üldplaneeringu koostamisel. Valga maakonnaplaneeringu koostamisel esitasime omapoolse elektriosa seletuskirja, milles käsitletakse elektriliine ja ajaamu pingega alates 35 kV ja selles esitatud põhimõtted on kasutatavad ka Valga linna üldplaneeringu seletuskirjas. Lisan need käesoleva kirjaga manuseks.

Meeldivat koostööd soovides

Peeter Hüsson
Võrgu üldplaneerija
Elektrilevi
Klienditelefoni 777 1545
e-post: info@elektrilevi.ee

Infot elektrivõrgu teemadel leiate www.elektrilevi.ee

SAADUD
24.10.2016
nr 9-1.3/2651-12

Kirjas olev info on mõeldud kasutamiseks ainult selle adressaadile ja ei kuulu avalikustamisele. Kui olete saanud kirja ekslikult, palun teavitada sellest kirja saatjat ning kustutage kiri. Nii aitate kaasa elektrooniliste kanalite turvalisele kasutamisele.

The information contained in this message is intended only for the addressee and is not to be made public. If you have received this message by mistake, please inform the sender and delete the message. That way you contribute to keeping electronic channels secure to use.

Maakonnaplaneeringu elektriosa seletuskiri

Maakonnaplaneeringuga käsitletakse elektriliine ja alajaamu pingega alates 35 kV.

Koormuste prognoos maakonnas

Valgamaa suurima koormusega piirkonnavalajaamad on Otepää, Valga ja Tõrva. Kõige väiksema koormusega on Linda ja Taari piirkonnavalajaamad. Elektrilevi 2030 aasta koormusprognoosi järgi on oodata 6-7 % koormuse kasvu Otepää ja Valga piirkonnavalajaamas. Teistes Valgamaa piirkonnavalajaamades koormuse olulist kasvu ette näha ei ole.

Peamised koormuste mõjutajad

Suurimad elektrenergia tarbijad on Valga ja Otepää linnas ja lähiümbruses. Koormuste kasv maakonnas sõltub majanduse arengust ja uute suurtarbijate lisandumisest.

Valga maakonnas on Elektrilevi võrguga liitunud 12 elektritootjat koguvõimsusega 322 kW. Võrguga on ühendatud päikeseelektrijaamad, hüdroelektrijaamad ja reservgeneraator. Suurim tootja on hüdroelektrijaam võimsusega 117 kW.

Valgamaa piirkonnavalajaamadest on Linda piirkonnavalajaamas veel vaba võimsust täiendavate suurliitumiste jaoks. Teistes piirkonnavalajaamades on suurliitumise korral vajalik trafode vahetus. Uute energiamahukate tootmisettevõtete asukoha valikul tasub elektrivõrguga liitumise kulude optimeerimise eesmärgil eelistada olemasolevate piirkonnavalajaamade lähedust. Juhul, kui uus liitumine elektrivõrguga tingib ümberehitustööd piirkonnavalajaamas ja/või uue liitumise Elering AS-ga, on liitumise prognoositav valmimise tähtaeg kolm aastat.

Võrgu ehitustegevus maakonnas

Antud planeerimisperioodi (kuni 2030 a) jooksul on Elektrilevi OÜ tegevuskavas

- ☐ olemasoleva 35 kV võrgu ning piirkonnavalajaamade hooldus- ja remonditööd
- ☐ Tsirguliina-Sangaste-Otepää 35 kV õhuliini 35 kV pingelt 110 kV üleviimine
- ☐ Otepää piirkonnavalajaamas trafode võimsuse suurendamine.

Valga maakonnas on kavandatavad mitmed pikema perspektiivi lisaprojektid (nn 2030+ kategooria), mille realiseerimise tähtaeg jääb kaugemale, kui praegune planeerimishorisont (aasta 2030). Mainitud objektide varasem arendamise vajadus võib olla tingitud järgmistest põhjustest:

1. rekonstrueerimine vastavalt tehnilise eluea lõppemisele.
2. rekonstrueerimine vastavalt koormuskasvule.
3. rekonstrueerimine kolmandate osapoolte rahastamisest lähtuvast põhjendatud võrgu ümberehitamise vajadusest.

Tulevikuvaates 2030+ on vastavalt tehnilise eluea ja koormuskasvu prognoosile planeeritud järgmised projektid, milledest tulenevalt on vajadus uute 110 kV pingega õhuliinide trassikoridoride planeerimiseks Valga maakonnas:

- ☐ Tõrva ja Mustla piirkonnavalajaamade vahel uue 110 kV õhuliini ehitamine
- ☐ Hummuli AJ sisseviik liinilt L145 (110 kV õhuliin)
- ☐ Taheva AJ sisseviik liinilt L042 (110 kV õhuliin)

Nimetatud ühenduse trassikoridoride asukohtade määramiseks tuleb koostada teemaplaneering.

Olemasolevas 10 (35) kV liini trassikoridoris on Valga maakonnas 2030+ ette nähtud pinge tõstmine 110 kV pingele:

☐ Valga- Lõuna 10 (35) kV pingega elektriõhuliinil;

Pinge tõstmiseks olemasolevas trassikoridoris, kui õhuliini kaitsevööndi ulatus säilib (35 kV pinge üleviimisel 110 kV pingega õhuliiniks), tuleb koostada tehniline projekt, teemaplaneeringu koostamise vajadus puudub. Kui rekonstrueerimisplaanide täpsustamisel selgub vajadus muuta trassikoridori asukohta, tuleb koostada trassikoridori asukohta määrav teemaplaneering.

Olemasolevad ja planeeritavad 35-110 kV liinide andmed on esitatud lisas 1

Uute liitujate võimaliku lisandumise ja koormuse kasvu korral on planeeritud uued 110/10(20) kV pingega alajaamad Sangastesse, Hummulisse, Tahevale ja Valgasse (Valga Lõuna AJ)

Alajaamade asukohtade valikul on lähtutud sellest, et hajaasustusega piirkonnas ei rajata uusi 110 kV ülempingega alajaamu olemasolevatele lähemale kui 15 km.

Olemasolevate piirkonnaalajaamade ümberehitamisel detailplaneeringu nõuet ei rakendata.

Olemasolevate ja planeeritavate piirkonnaalajaamade andmed on esitatud lisas 2.

Varustuskindlus

Klientide tarbimise iseloomule ja keskkonnale sobilike varustuskindluse tüüplahenduste valikul liigitatakse võrk varustuskindluse piirkondadeks: ülitihed, tihed, kesktihed ja hajak. Varustuskindluse piirkonna määratlemiseks kasutatakse koormustihedust, koormusmaksimumi, klientide või elanike arvu, liitumispunktide arvu või ehitiste põrandapinna suhet pinnauhikule. Varustuskindlust mõõdetakse neljas varustuskindluse piirkonnas eraldi.

Valga maakonnale on valdavalt iseloomulik hajak varustuskindluse piirkond. Tihed ja kesktihed piirkonnad on Valga, Otepää ja Tõrva linnas ja kesktihed piirkonnad enamasti valdade keskustes.

Varustuskindluse piirkondade põhimõttelised erisused on järgmised:

Tihed ja kesktihed piirkonnas rakendatakse valdavalt keskpinge (6-20 kV) võrgu ringtoiteskeeme ning hajak piirkonnas on suurem osakaal radiaalliinidel.

Keskpinge elektrivõrgu plaanimisel määratletakse tüviliinid ja lähtutakse nende arengu prioriteetsusest. Liitumised tüviliinidel tagavad kõrgema varustuskindluse kui liitumised haruliinidel. Tüviliinid suunatakse läbi asulate.

Hajak varustuspiirkonnas jäävad valdavalt õhuliinid alles, aga varustuskindluse parendamiseks asendatakse paljasjuhtmeid kaetud juhtmetega ja teostatakse täiendavalt fiidri automatiseerimisi, mis tõhustab rikkekoha lokaliseerimist ja elektrivarustuse taastamist.

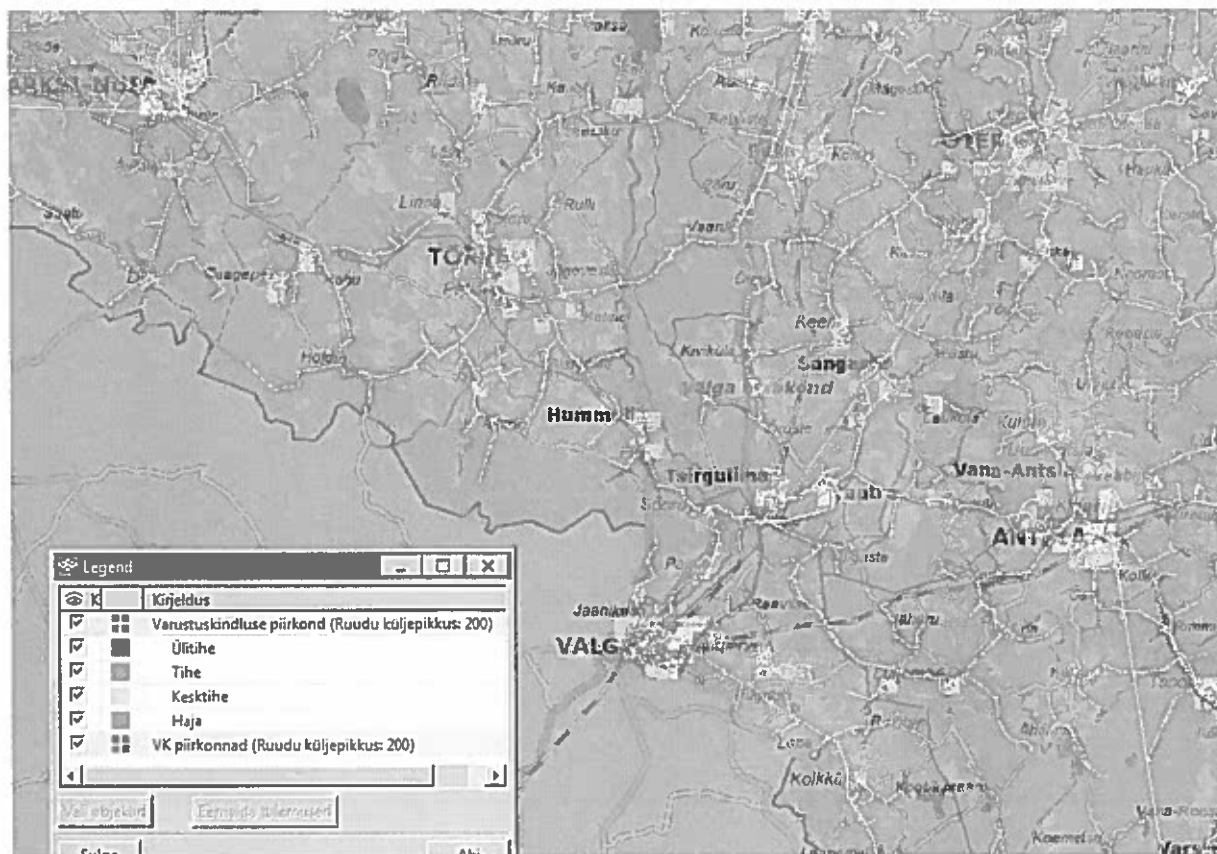
Valga maakonna keskmine aastane katkestuste kogukestus on ca 275 minutit kliendi kohta (SAIDI). Arvestades valdavalt hajapiirkonnas oleva elektrivõrgu oludega (sh metsaalade rohkus) on Eesti vaates tegemist hea SAIDI tasemega.

Olemasolevad elektriliinid kulgevad põhiliselt metsastunud alal, põhiline rikke allikas on puude/okste murdumine liinidele ja juhtme katkemine. Elanikkonnal tuleb arvestada, et asustuse hajutatusest, suurtest metsaaladest ja tormidest tingituna jäävad riskid varustuskindlusele püsima.

Rikete likvideerimisel pikkade vahemaade ja metsaaladele raskesti ligipääsetavuse tõttu, tuleb piirkonna tarbijatel mõelda omapoolse elukorralduse toimimisele pikema elektrikatkestuse korral.

Tulenevalt sellest, et ca 2,5 % Valgamaal asuvates Elektrilevi liitumispunktides tarbimine täielikult puudub, võib tulevikus osutada otstarbekaks mõnes piirkonnas võrgu rekonstrueerimise käigus võrgu mahtu vähendada.

Valga maakonna varustuskindluse piirkondade ülevaade

Maakasutus

Eraldi kinnistud vormistatakse võrguettevõttele ainult piirkonnaalajaamade tarbeks.

Liinide kavandamisel lähtutakse elektrienergia varustuskindluse piirkondade nõuetest võrgukooslusele, kus on arvestatud võimalikke riske varustuskindlusele ja mõjusid keskkonnale. Liinitrasside valikul on määrava tähtsusega liinide ehituse ja hilisema käidu ning võimalike riketega seotud kogukulude minimeerimine. Eelistatult paigaldatakse liinid avaliku kasutusega maadele (nt teemaale, kergliiklusteede äärde, sobival trassivalikul võimalusel sildade kasutus).

Elektriliinide ja 6-20 kV alajaamade rajamiseks sõlmitakse maaomanikega isikliku kasutusõiguse lepingud. Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega.

Metsatrassidel kuni 1 kV paljasjuhtmeliste õhuliinide asendamisel õhukaabelliinidega ja 1-35 kV õhuliinidel kaetud juhtmete paigaldamisega tekib Elektrilevi OÜ-l võimalus vähendada trasside raieahtu.

Lisa 1: Elektrilevi OÜ olemasolevad ja planeeritavad 35 – 110 kV liinid

35-110 kV liinid

Jrk. nr.	Omavalitsus	Liini nimetus	Nimipinge/ märkused
1	Pühajärve, Sangaste ja Tõlliste	Tsirguliina – Taari – Sangaste - Otepää	35 kV üleviimine 110 kV õhuliiniks
2	Valga	Valga - Lõuna	10(35) kV üleviimine 110 kV õhuliiniks
3	Hummuli	Hummuli AJ sisseviik liinilt L145	Planeeritav 110 kV õhuliin
4	Taheva	Taheva AJ sisseviik liinilt L042	Planeeritav 110 kV õhuliin
5	Põdra ja Helme	Mustla - Tõrva	Planeeritav 110 kV õhuliin

Lisa 2. Elektrilevi OÜ olemasolevad ja planeeritavad Valga maakonna piirkonnaalajaamad

Olemasolevad piirkonnaalajaamad

Jrk. nr	Omavalitsus	Nimetus	Nimipinge/ märkused
1	Tõlliste	Tsirculiina alajaam	330/110/35/10 kV
2	Valga	Valga alajaam	110/10 kV
3	Helme	Tõrva alajaam	110/15 kV
4	Pühajärve	Otepää alajaam	110/35/10 kV

Planeeritavad piirkonnaalajaamad

Jrk. nr	Omavalitsus	Nimetus	Nimipinge/ märkused
1	Sangaste	Sangaste alajaam	110/10(20) kV
2	Taheva	Taheva alajaam	110/20 kV
3	Valga	Valga Lõuna alajaam	110/20 kV
4	Hummuli	Hummuli alajaam	110/20 kV

KAITSEMINISTEERIUM

Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 Valga

Teie 20.09.2016 nr 9-1.3/2651

Meie 23.10.2016 nr 12.1-1/16/4212

**Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohad
ja KSH väljatöötamise kavatsus**

Kaitseministeerium on 16.06.2016 kirjaga nr 12.1-1/16/1231 esitanud riigikaitse tingimused ja asjaolud, millega palume Valga linna üldplaneeringus arvestada.

Seega kooskõlastame Teie 20.09.2016 kirjaga saadetud Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse järgmise märkusega. Palume Valga linna üldplaneeringu 2030+ lähteseisukohtade esimese peatüki „Teemad, mis vajavad käsitlemist üldplaneeringus“ loetellu lisada ka riigikaitse ehitiste üldiste tingimuste käsitlemise.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kusti Salm

Kaitsetööstuse-ja innovatsiooni osakonna
juhataja kaitseinvesteeringute asekantsleri
ülesannetes

SAADUD

24. 10. 2016

nr 9-1.3/2651-11

Sirje Tomiste 717 0243
sirje.tomiste@kaitseministeerium.ee

Valga Linnavalitsus
Puiestee tn 8
68203 Valga
E-post: valgalv@valgalv.ee
Anni.Teetsmann@valgalv.ee

Teie: 20.09.2016 nr 9-1.3/1600

Meie: 17.10.2016 nr 1-5.19/2206-1

**Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse kohta ettepanekute küsimine**

AS Eesti Raudtee on tutvunud Valga linna üldplaneeringu 2030+ lähteseisukohtadega ning koostatud keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega.

AS Eesti Raudtee on 28.06.2016 kirjaga nr 4-1.8.1/1371-1 edastanud oma valdkonnast lähtuvalt informatsiooni üldplaneeringu koostamise juurde.

Üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta AS Eesti Raudtee täiendavaid ettepanekuid ei esita.

Täname informatsiooni eest ja juhime tähelepanu, et planeeringu koostamise käigus võib selguda täiendavate tingimuste esitamise vajadus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Anvar Salomets
arendusdirektor

SAADUD
18.10.2016
nr 9-1.3/1600-2

Lisad:

1. Planeeringute kooskõlastamine AS'i Eesti Raudtee poolt (2 lehel),
2. AS Eesti Raudtee 28.06.2016 kiri nr 4-1.8.1/1371-1.

Argo Kangur 61 58 514

Planeeringute kooskõlastamine AS-i Eesti Raudtee poolt.

Järgida tuleb muuhulgas järgmistes õigusaktides sätestatud nõudeid raudtee sihtotstarbelise tegevuse ja häireteta raudteeliikluse tagamiseks ning raudteelt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks:

- Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/49/EÜ, 25.06.2002, mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega;
- Raudteeseadus;
- Ehitusseadustik;
- Planeerimisseadus;
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus;
- Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.12.2007 määrus nr 99 „Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus”;
- Teede- ja sideministri 09.07.1999 määrus nr 39 „Raudtee tehnokasutuseeskirja kinnitamine”;
- Rahvatervise seadus;
- Sotsiaalministri 04.03.2002 määrus nr 42 “Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid”;
- Sotsiaalministri 17.05.2002 määrus nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid”.

Ehitusseadustiku § 11 lg 2 punkti 5 kohaselt hõlmavad ehitisele esitatud nõuded asjakohasel juhul muuhulgas kaitset müra eest.

Raudtee kaitsevöönd on sätestatud ehitusseadustiku §-s 73.

Raudtee kaitsevöönd hõlmab raudteealuse maa ning ulatub rööpme teljest, mitmeteelistel raudteedel ja jaamades äärmise rööpme teljest 30 meetri kaugusele.

Raudtee kaitsevööndis on keelatud ohustada liiklust ja takistada nähtavust raudteel.

Lisaks raudtee omaniku nõusolekule on vajalik Tehnilise Järelevalve Ameti luba raudtee kaitsevööndis:

- maaparandussüsteemide rajamisel, maavara kaevandamisel, kaevetööde tegemisel;
- uuendusraie ja muu looduskeskkonda muutva töö tegemisel;
- kergestisüttivate ainete ja lõhkematerjali tootmisel ja ladustamisel;
- seadmete ja materjalide ladustamisel ja paigaldamisel, kui see seab ohtu nähtavuse kaitsevööndis;
- ehitise ehitamisel.

Enne loa andmist on Tehnilise Järelevalve Ametil õigus põhjendatud juhul nõuda riskianalüüsi või muu asjakohase analüüsi koostamist, et hinnata kavandatud tegevuse mõju raudtee seisukorrale ja raudteeliiklusele.

Ehitusseadustiku § 88 lõike 2 kohaselt, kooskõlastab raudteerajatise, sealhulgas ülekäigu- ja ülesõidukoha, projekteerimistingimused Tehnilise Järelevalve Amet, EhS § 89 ja § 90 kohaselt annab raudteerajatise ehitamiseks ehitusloa ning kasutamiseks kasutusloa Tehnilise Järelevalve Amet.

Raudteekaitsevööndisse või sellega piirnevale alale kavandatud hoonete projekteerimise käigus tuleb lahendada raudteeliiklusest tuleneva müra ja vibratsiooni probleemid. Nii müra kui vibratsiooni normatiivide ületamisel ehitises peab ehitise omanik rakendama meetmeid, et vähendada ohtu inimese tervisele (näiteks müratõkked, mitmekordsed aknaklaasid jms). Müra või vibratsiooni osas tuleb vajadusel tellida ekspertiis või teostada keskkonnamõju hindamine.

Raudtee tehnokasutuseeskirja Lisa 4 „Raudteeülesõidu- ja ülekäigukoha ehitamise, korrashoiu ja kasutamise juhend“ kohaselt peab olema tagatud III kategooria raudteeülesõidukoha nähtavuskolmnurk. See tähendab ülesõidukohal peab olema 50 meetri kauguselt äärmisest rööpast sõidukijuhile tagatud rongi nähtavus 400 meetri kauguselt.

Raudteemaale kavandatavate ehitiste projekteerimiseks tuleb taotleda AS-lt Eesti Raudtee tehnilised tingimused.

Nii raudtee kaitsevööndis asuva olemasoleva ehitise kui ka ehitustegevuse ajal ohutuse tagamise kohustus on ehitise omanikul. Raudtee valdajal ei ole kohustust hüvitada olemasoleva raudtee kaitsevööndis asuva kinnisasja planeeringu koostamise ja planeeringu realiseerimisega seotud kulutusi, samuti ei hüvita raudtee valdaja kulutusi raudteeliiklusest tulenevate kahjulike mõjutuste hüvitamiseks.

Eelpool nimetatud tingimuste täitmist peab kontrollima planeeringu koostaja planeerimise käigus, projekteerija projekti koostamisel ja kohalik omavalitsus planeeringute menetlemise käigus.

Valga Linnavalitsus

Puiestee tn 8

68203 Valga

E-post: valgalv@valgalv.ee

Teie: 30.05.2016 nr 9-1.3/

Meie: 28.06.2016 nr 4-1.8.1/1371-1

Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Olete teavitanud Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise

algatamisest ning AS Eesti Raudtee kaasamisest üldplaneeringu koostamisele.

AS Eesti Raudtee on tutvunud Valga Linnavolikogu 29.04.2016 otsusega nr 111 „Valga

linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ ja

üldplaneeringu lähteseisukohtade projektiga (seisuga 07.06.2016) ning edastab

alljärgnevaga informatsiooni, millega tuleb üldplaneeringu koostamisel arvestada:

1. AS-il Eesti Raudtee ei ole planeeritud perspektiivis Valga linna piires raudtee infrastruktuuri laiendamist, mis nõuaks täiendava transpordimaa reserveerimist. Kõik võimalikud raudtee infrastruktuuri arendamist puudutavad tegevused jäävad raudteemaa kinnistute piiridesse.
2. Raudtee kaitsevööndis või raudteemaa kinnistutega piirnevate alade planeerimisel tuleb arvestada raudteeveeremist tekkiva müra ja vibratsiooniga. AS Eesti Raudtee ei võta endale kohustusi raudteeliiklusest tingitud kahjulike keskkonnamõjude, sealhulgas raudteelt leviva müra- ja vibratsioonitaseme leevendamiseks. Planeerimisel arvestada olemasoleva olukorraga ning vajadusel kavandada üldplaneeringus leevendavate meetmete rakendamise võimalusi (müra- ja vibratsioonitaseme vähendamine vms). Kõik leevendusmeetmetega seotud kulud tuleb kanda arendajatel või kruntide igakordsetel omanikel.
3. AS Eesti Raudtee on seisukohal, et liiklejate ohutuse tagamiseks tuleb uute raudtee ülekäigu- ja/või ülesõidukohtade planeerimisel eelkõige kaaluda kahetasandilisi lahendusi. Seetõttu uute sõidu- ja kergliiklusteede koridoride valikul eelistada eelkõige asukohti, kus on raudteega ristumiste puhul võimalik kahetasandiliste ülesõidu- ja ülekäigukohtade rajamine.
4. Raudteega piirnevate alade planeerimisel tuleb ohutuse tagamiseks arvestada piirdeaedade ehitamise vajadusega, et piirata jalakäijate raudteele pääsemist väljaspool nõuetekohaseid ülekäigukohti.

5. Raudtee lähedusse enam kui 30 m kõrguste ehitiste (tuulikute, mobiilsidemastide vms rajatiste) kavandamisel, tuleb lähtuda põhimõttest, et rajatise minimaalne kaugus raudtee kaitsevööndi piirist peab olema võrdne rajatise kogukõrgusega. Tuulikute puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus. Kui ehitis jääb kaitsevööndile lähemale kui objekti kavandatav kõrgus, tuleb ehitiste kavandamisel projekteerimistingimused ja ehitusprojektid kooskõlastada raudtee valdaja ja Tehnilise Järelevalve Ametiga.
6. Planeeringu koostamisel palume arvestada ka Lisas 1 toodud tingimustega.

Täname informatsiooni eest ja juhime tähelepanu, et planeeringu koostamise käigus võib selguda täiendavate tingimuste esitamise vajadus. Palume esitada üldplaneeringu lahendus AS-ile Eesti Raudtee kooskõlastamiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Toomas Alle
infrastruktuuridirektor

Lisa 1: Planeeringute kooskõlastamine AS-i Eesti Raudtee poolt (2 lehel).

Argo Kangur 61 58 514

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Valga Linnavalitsus
valga@valgalv.ee

Teie: 20.09.2016
nr 9-1.3/2651

Meie: 18.10.16
nr 1.10-17/16-00282/055

Ettepanekud Valga linna üldplaneeringu
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsustele

Esitasite Majandus- ja Kommunikatsiooniministariumile ettepanekute esitamiseks Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse. Ettepanekute esitamiseks küsisime arvamust ka valitsemisala asutustelt, kes on omapoolsed ettepanekud ja märkused saatnud otse Valga Linnavalitsusele. Palume üldplaneeringus ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamisel arvestada Lennuameti 29.09.2016. a kirjas nr 4.6-8/16/3137-2 tehtud ettepanekuga, Tehnilise Järelevalve Ameti 04.10.2016. a kirjas nr 8-6/16-0933-005 ja Maanteeameti 13.10.2016. a kirjas nr 15-2/16-00033/115 tehtud märkuste ja ettepanekutega.

Peame vajalikuks märkida, et raudtee kiiruste tõstmine Tartu – Valga lõigul käib Eesti riigile selgelt üle jõu. Kui Eesti 2030+ koostamise ajal võis selle peale veel mõelda, siis tänases olukorras, kus kaubaveomahud on oluliselt langenud ja riik peab igal aastal olemasoleva raudtee säilitamise nimel riigieelarvest toetust maksma, puuduvad arendusinvesteeringuteks vahendid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Kuningas
asekantsler kantsleri ülesannetes

SAADUD
18.10.2016
nr 9-1.3/2651-10

Eda Paju
6397610 Eda.Paju@mkm.ee

PÕLLUMAJANDUSAMET

Kalev Härk
Valga Linnavalitsus
Puiestee tn 8
Valga
68203 Valgamaa

Teie: 23.09.2016 nr 9-1.3/

Meie: 17.10.2016 nr 14-18/1349-1

Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekud

Austatud Kalev Härk

Valga Linnavalitsus esitas 23.09.2016 Põllumajandusameti Valga keskusele Valga linna üldplaneeringu 2030+ lähteseisukohad ning keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ettepanekute saamiseks.

Ettepanek lisada punkt 5 tabel 2- Põllumajandusamet teostab vajadusel riiklikku järelevalvet linna territooriumil maaparanduse, taimetervise, taimekaitsevahendite kasutamise, seemnete ja aia- ning põllusaaduste turustamise valdkonnas.

Valga linna territooriumil paiknevate maaparandusehitiste ja maaparandussüsteemi eesvoolude puhul tuleb arvestada maaparandusseaduse nõudeid.

Lugupidamisega

Meelis Mumm

/allkirjastatud digitaalselt/

Valga keskuse juhataja

SAADUD

18.10.2016

nr 9-1.3/2651-9

Anne Tonts
5232972
anne.tonts@pma.agri.ee

MAANTEEAMET

Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 VALGA
valgalv@valgalv.ee

Teie 20.09.2016 nr 9-1.3/2651

Meie 13.10.16 nr 15-2/16-00033/115

**Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade
ja keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsusest**

SAADUD
14.10.2016
nr 9-1.3/2651-8

Olete Maanteeametile edastanud ettepanekute esitamiseks Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuse.

Maanteeamet on seisukohad Valga linna üldplaneeringu koostamiseks ning KSH väljatöötamise kavatsuse kohta esitanud 22.06.16 kirjaga nr 15-2/16-00033/074 (edaspidi Maanteeameti kiri). Materjalidest nähtub, et Maanteeameti seisukohtadega Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse koostamisel arvestatud ei ole.

Palume Maanteeameti 22.06.16 kirjas esitatud seisukohti üldplaneeringu koostamisel arvestada, lisades need Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade koosseisu tekstiosana või täiendava lisana.

Ühtlasi soovime Valga linna üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsuses juhtida tähelepanu alljärgnevale käsitlusele:

1. Palume dokumente täiendada tuues välja Valga linna läbivad riigiteed kasutades riikliku teeregistri (<http://teeregister.riik.ee>) põhiseid teede numbreid ja nimetusi.
2. Palume kontrollida ja korrigeerida KSH väljatöötamise kavatsuses esitatud käsitlust, mille kohaselt läbib Valgat Narva-Valga-Riia maantee. Juhime tähelepanu, et riigiteede nimekiri on sätestatud majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määruse nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“ lisas.
3. Sademevee puhul on KSH väljatöötamise kavatsuses esitatud põhimõte, mille kohaselt tuleb parkimisaladelt kogutav sademevesi juhtida läbi mudaõlipüüniste juhul kui parklas on rohkem kui 10 autokohta. Palume õli/liiva/muda püüduri vajalikkust või mittevajalikkust selgitada KSH aruandes.

Märgime, et soovime olla kaasatud planeeringu koostamise protsessi ning oleme valmis selgitama ja täpsustama käesolevas ning Maanteeameti varasemas kirjas esitatud seisukohti ning ettepanekuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

planeeringute menetlemise talituse juhataja

Sama: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
eda.paju@mkkm.ee

Anni Luht

509 0807

Anni.Luht@mmt.ee

KESKKONNAMINISTEERIUM

Hr Kalev Härk
Valga Linnavalitsus
valgalv@valgalv.ee

Teie 20.09.2016 nr 9-1.3/2651

Meie 12.10.2016 nr 7-15/16/8513-2

Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute esitamine

SAADUD
13.10.2016
nr 9-1.3/2651-7

Austatud härra Härk

Esitasite Keskkonnaministeeriumile planeerimisseaduse § 81 lõike 1 alusel Valga linna üldplaneeringu 2030+ lähteseisukohad ning keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ettepanekute saamiseks.

Keskkonnaministeerium tulevalt planeerimisseaduse § 61 lõikest 2 esitab järgnevad märkused:

1. üldplaneeringu lähteseisukohtades ja keskkonnamõju hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuses (edaspidi VTK) ei ole käsitletud Valga linna kiirgusohutust. Palume käsitleda kiirgusohutust (sh looduskiirgus ning pinnaseõhu ja ruumide siseõhu radoonisisaldus). Palume KSH aruandes hinnata ioniseeriva kiirguse (sh radooni) mõju inimese tervisele;
2. üldplaneeringu lähteseisukohtades palume arvestada kliimamuutustest tulenevaid mõjusid ning käsitleda ka kliimamuutustega kohanemist. Rohkem informatsiooni kliimamuutustega kohanemise kohta on leitav Keskkonnaministeeriumi koduleheküljelt <http://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/kliima/kliimamuutustega-kohanemise-arengukava>;
3. teeme ettepaneku lisada üldplaneeringu ülesannete hulka ka 1. jaanuarist 2017. jõustuva atmosfääriõhu kaitse seaduse § 63 sätestatud mürakaardi koostamise vajaduse hindamine ja vajadusel selle koostamine;
4. planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) läbiv põhiprintsiip on, et strateegilise planeerimisdokumendi VTK koostab korraldaja. PlanS § 4 lg 5 kohaselt tagab planeerimisalase tegevuse korraldaja, et planeeringu koostab asjakohase eriala kõrgharidusega ja piisava töökogemusega või vastava kutsega isik (edaspidi planeerija), arvestades planeeringu liiki ja eesmärki. Kui planeerimismenetluses viiakse läbi KSH, siis peab keskkonnamõju hindama või keskkonnamõju hindamist juhtima keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (edaspidi KeHJS) sätestatud nõuetele vastav juhtekspert. KeHJS § 32 kohaselt on KSH käesoleva seaduse tähenduses avalikkuse ja asjaomaste asutuste osalusel strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju tuvastamiseks, alternatiivsete võimaluste väljaselgitamiseks ning ebasoodsat mõju leevendavate meetmete leidmiseks korraldatav hindamine, mille tulemusi võetakse arvesse strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel ja mille kohta koostatakse nõuetekohane aruanne. KSH protsess algab algatamise otsusest ehk siis VTK on üks osa KSH protsessist ning selle väljatöötamises peab osalema juhtekspert. Kui otsustaja meeskonnas on juhteksperdi nõuetele vastav inimene, ei ole vaja täiendavat

- juhteksperti kaasata. Palun nimetage VTK koostamisse kaasatud juhtekspert ning kirjeldage tema vastavust KeHJS § 34 lõikes 4 toodud nõuetele.
5. üldplaneeringu lähteülesande lk 9 tabelis 2 on Keskkonnaametit kirjeldatud kui KSH järelevalvajat. Soovime täpsustada, et vastavalt KeHJS § 2³ lõikele 2 on Keskkonnaamet KSH menetluses asjaomane asutus;
 6. VTK lk 12 „Kanalisatsiooni“ alapunktis väidetakse, et kogumismahutitel on sanitaarkaitsetsoon. Juhime tähelepanu, et kogumismahutitel ei ole sanitaarkaitsetsooni;
 7. VTK lk 13 alapunktis „Sademevesi“ on kirjas järgmine lause: *“Sademevesi kinnistutelt tuleb kokku koguda ja suunata sademevee kanalisatsiooni”*. Selgitame, et esimene eesmärk peaks olema sademevee kohtlahenduste kasutamine, et tagada puhastamist mittevajava sademevee võimalikult tekkekohapõhine imbumine keskkonda, nt viibetiigid, imbsüsteemid, taimestikkattega ribad jms. Sademevee juhtimist sademeveekanalisatsiooni peaks kavandama alles siis, kui muid looduslähedasemaid ja majanduslikult odavamaid lahendusi ei ole võimalik kasutada või kui sademevesi on reostunud. Enam tuleks tähelepanu suunata individuaalsete sademeveelahenduste kasutamisele. Palume VTK-s vastavate lahenduste kasutamist käsitleda;
 8. VTK-s on täiendavalt vajalik käsitleda planeeringuteks vajalikke põhjaveevarusid. VTK lk 12 alapunktis „Ühisveevärk“ on lause *“Selleks on rajatud veetöötusjaam planeeritud tootlikkusega 4 400 m³/ööp ja perspektiivse laiendamisvõimalusega kuni 6 000 m³/ööp”*. Valga linna põhjaveevarude hindamise uuringus (2016. a) on hinnatud Valga linna perspektiivseks veevõtuks väiksem kogus - 3200 m³/d. Palume viia planeeritud kogused omavahel kooskõlla;
 9. palume lisada VTK punkti 4 põhimõte, et kui üldplaneeringu menetlusprotsessi käigus eeldatavalt kaasneb oluline keskkonnamõju teise riigi keskkonnale, siis teavitatakse sellest Keskkonnaministeeriumi, kes tulenevalt KeHJS § 46 lõikest 2¹ informeerib sellest Läti Vabariiki. Samuti palun kajastage VTK-s, et tagatakse Läti Vabariigi informeeritus Valga linnas toimuvatest strateegilistest arengutest. Valga Linnavalitsus edastas 30.08.2016 kirjaga nr 11-1/2153-2 ingliskeelse ülevaatliku lühikirjelduse Valga linna üldplaneeringu menetluse ja sisu kohta, mille Keskkonnaministeerium edastas 19.09.2016 kirjaga nr 7-12/16/8429 Läti Keskkonnabüroole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ado Lõhmus
asekantsler

Birgit Parmas
626 2974, birgit.parmas@envir.ee
Kati-Liis Kensap
626 2817, kati-liis.kensap@envir.ee
Kersti Türk
626 2809, kersti.turk@envir.ee
Krista Saarik
626 2919, krista.saarik@envir.ee
Raili Kärmas
626 2858, raili.karmas@envir.ee
Reet Pruul
626 0731, reet.pruul@envir.ee

MUINSUSKAITSEAMET

Hr Kalev Härk
Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 Valga
E-post jiri.tintera@valgalv.ee

Teie 09.2016 nr 9-1.3/

Meie 11.10.2016 nr 1.1-7/1956-1

SAADUD
12.10.2016 nr 9-1.3/2651-6

Seisukoht Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta

Muinsuskaitseamet on Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju hindamise väljatöötamise kavatsuse läbi vaadanud. Allpool on toodud meiepoolsed märkused.

Juhime tähelepanu, et üldplaneeringuga ei saa muuta **Valga linnatuumiku muinsuskaitseala (reg-nr 27005)** piire. Üldplaneeringuga on võimalik teha Muinsuskaitseametile ettepanek muinsuskaitseala piiride ja põhimääruse muutmiseks. Kindlasti on põhjendatud üldplaneeringu menetluses muinsuskaitseala regulatsiooni ülevaatamine ja tingimuste täpsustamine, kuid soovitame üldplaneeringu koostamisel siiski lähtuda kehtiva muinsuskaitseala põhimääruse raamistikust.

Kasutada vastavalt muinsuskaitseadusele mälestiste ja muinsuskaitsealal asuvate hoonete puhul mõistet restaureerimine (mitte rekonstrueerimine, laiendamine).

Lisada üldplaneeringu lähteseisukohtadesse (lk 4) – Kultuuripärandi hoidmiseks on oluline välja töötada meetod kasutuseta ajalooliste hoonete võõrandamiseks ja kasutusele võtmiseks avalike funktsioonides (sh munitsipaalkorterid) täitmiseks.

Lisada keskkonnamõjude strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusesse (lk 14 p 3.1.5) – Kultuuripärandi hoidmiseks on vajalik kasutuseta hooned kaardistada ja leida võimalused ajalooliste hoonete kasutusse võtmiseks

Üldplaneeringu koostamisel arvestada, et linna ilmet ei määra üksnes üksikud arhitektuursetl uhked ja huvitavad hooned, vaid oluline koht on ka vanadel puitasumitel, mis üksikuna ei ole ehk kõige silmapaistvamad, kuid nendeta kaob linna terviklikkus. Soovitame miljööväärtuslike hoonestusalade kaitse ja kasutustingimuse väljatöötamisel leida linnaruumis erinevatest ajastutest pärinevate asumite maa-alad, mis väärivad säilitamist ja kaitset.

Kuna Valga linn on väga rikas erinevate kultuurimälestiste poolest, siis palume eelnõu seletuskirjas eraldi välja tuua avalikus ruumis paiknevad riiklikud kultuurimälestised liikide kaupa (ajaloo-, ehitis-, arheoloogia- ja kunstimälestised).

Üldplaneeringu keskkonnamõjude strateegilisel hindamisel palume lähtuda riikliku kaitse all olevatest mälestistest, muinsuskaitsealast ja nende kaitsevöönditest. Mälestiste nimekiri on

nähtaval Kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskasutus ka Maa-Ameti põhikaardiga (vt www.register.muinas.ee).

Kinnismälestiste kaitsevöönd on vastavalt muinsuskaitseadusele 50 meetrit mälestise väliskontuurist, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti (§ 25 lg 3). Juhul, kui planeeritaval alal on maa-alalisi arheoloogiamälestisi (asulakohad, linnamäed jne) palume täpsustada nende piirid maakonna vaneminspektoriga. Samuti saab maakonnainspektorilt teavet kaitsealuste parkide piiride kohta.

Muinsuskaitseamet juhib lisaks tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneva võivaid mõjusid:

- erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus;
- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad;
- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad ning nende kaitse ja kasutustingimused. Väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus;
- ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;
- maastikupilt sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määramine;
- väärtuslike maastike piiride täpsustamine;
- 20. sajandi arhitektuuri seisukorra hindamine ja analüüs võttes aluseks projekti Eesti 20. sajandi väärtusliku arhitektuuri kaardistamine ja analüüs tulemused.

Oluline on hinnata ka kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha strateegilise keskkonnamõju hindamise käigus täiendavaid ettepanekuid.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mari-Liis Paris

Muinsuskaitseameti

Valgamaa vaneminspektor

KESKKONNAAMET

Kalev Härk
Valga Linnavalitsus
valgalv@valgalv.ee

Teie 20.09.2016 nr 9-1.3/265

Meie 11.10.2016 nr 6-5/16/270-2

**Ettepanekud Valga linna üldplaneeringu
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse kohta**

SAADUD
12.10.2016
nr 9-1.3/2651-5

Austatud Kalev Härk

Küsite Keskkonnaameti ettepanekuid Valga linna üldplaneeringu 2030+ lähteseisukohtade (edaspidi *LSK*) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) väljatöötamise kavatsuse kohta. Taotlus on esitatud 20.09.2016 digitaalselt ning registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 22.09.2016 kirjana nr 6-5/16/270.

Valga Linnavolikogu 29.04.2016 otsusega nr 111 algatati „Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“.

Lähtuvalt planeerimisseaduse § 81 lõikest 2 esitab Keskkonnaamet üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes ettepanekud, samuti hinnangu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse asjakohasuse ja piisavuse kohta.

Keskkonnaamet on *LSK* ning *KSH* väljatöötamise kavatsuse läbi vaadanud ning on seisukohal, et *KSH* väljatöötamise kavatsus on asjakohane ning piisav, kui arvestatakse järgmiste Keskkonnaameti märkuste ja ettepanekutega dokumentide täiendamiseks.

1. *LSK* punkti 1 „Valga linna üldplaneeringu ülesanded“ lisada ühe käsitlemist vajava teemana suletud Valga prügil.
2. *LSK* punktis 5 tabelis „ÜP ja *KSH* protsessi kaasatavad isikud ja asutused“ vajab täpsustamist, et Keskkonnaamet ei ole käesolevas menetluses *KSH* järelevalvaja ning protsessi seadusekohasuse eest vastutab otsustaja. Alates 01.07.2015 on keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 38, mis käsitles *KSH* järelevalvaja ülesandeid, kehtetu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Manguse
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Lõuna regioon

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Siret Punnisk 799 0913
siret.punnisk@keskkonnaamet.ee

TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET

Kalev Härk
Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 Valga

Teie 21.09.2016 nr 9-1.3/2651

Meie 04.10.16 nr 8-6/16-0933-005

SAADUD
04.10.2016
nr 9-1.3/2651-4

Valga linna üldplaneering ja KSH väljatöötamine (ettepanekute esitamine)

Austatud Kalev Härk

Tehnilise Järelevalve Amet (TJA) on läbi vaadanud Valga Linnavalitsuse kirja 20.09.2016 nr 9-1.3/2651 „Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimine“ ja selle lisad.

Tehnilise Järelevalve Amet teeb ettepaneku muuhulgas arvestada järgmiste üldiste raudtee-ehituslike ja -ohutusalasid meetmeid käsitlevate punktidega:

- Raudtee kaitsevööndis (laius välimisest rööpmest 30 meetrit) tegutsemisel peab olema TJA luba ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja või raudtee muu valdaja eelnev kirjalik nõusolek;
- Raudtee kaitsevööndis töid tehes tuleb arvestada ka teede- ja sideministri 09.07.1999 määruse nr 39 „Raudtee tehnokasutuseeskirja kinnitamine“ lisas 3 „Ehitusgabariidi rakendamise juhend“ tooduga;
- Raudteeülekäigud tuleb nii ehitamisel kui renoveerimisel lahendada selliselt, et liikumisteed oleksid üheaegselt nii ohutud kui ka optimaalsed – arvestatakse väljakujunenud liikumisteed, vajadusel eraldatakse raudtee ümbritsevast keskkonnast vajalikus ulatuses aiaga, likvideeritakse omavoliliselt tekkinud ületuskohad. Nõutav turvavarustus ületuskohtadel peab olema toimiv ja lahendatud nii, et seda kasutataks õigesti (märgistus nähtav, puudub möödapõike võimalus);
- Võimalusel tuleb vältida raudteeni ulatavate tupiktänavate projekteerimist, sest see loob soodsa võimaluse ebaseaduslike raudteeületuskohtade tekkeks. Ebaseadusliku (illegalse) ületuskoha all mõistetakse nn isetekkelist raudteeületuskohta, millel puudub hooldaja ja mis ei ole ette nähtud raudtee ületamiseks. Isetekkelised raudteeületuskohad kujutavad endast ohtu selle ületajale ega vasta ületuskoha nõuetele;

- Võimalusel tuleb raudtee ääres asuvate lasteasutuste, välispordirajatiste (staadion) ja elamute kruntide raudteepoolne külg aia või taimestikuga piirata, et vältida laste ja elamupiirkonnas ka loomade ootamatut sattumist raudteemaale;
- Võimalusel mitte planeerida kõrghaljastust (puid sh viljapuid) rööbasteele lähemale kui 10 m äärmisest rööpast, põhjusteks on nii tuleohutuse kui ka nähtavuse tagamise vajadus raudteel.
- Elamupiirkondade planeerimisel ja rajamisel tuleb analüüsida läbi inimeste liikumisteed (sh pendelliikumine üle raudtee), et rajatised oleksid võimalikult palju kasutatavad (poleks vaja näiteks eraldi ületuskohti, piisab platvormide juures kõiki rööppaare ületavaid ülekäikudest).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heigo Saare

raudteefrastruktuuri osakonna juhataja

transporditeenistuse juhataja - peadirektori asetäitja ülesannetes

Koopia: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Eda Paju, eda.paju@mkm.ee

Kristina Fuks-Kuus 667 2063

Kristina.Fuks-Kuus@tja.ee

VALGA MAAVALITSUS

Hr Kalev Härk

Teie 20.09.2016 nr 9-1.3/2651

Valga Linnavalitsus
valgalv@valgalv.ee

Meie 03.10.2016 nr 12-2/16/172-2

**Valga linna üldplaneeringu
lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse
kohta ettepanekute tegemine**

Lugupeetud Kalev Härk

Valga Linnavalitsus küsis planeerimisseaduse § 81 lõikest 1 tulenevalt 20.09.2016 kirjaga nr 9-1.3/2651 Valga maavanemalt ettepanekuid Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta.

Olles tutvunud nimetatud materjalidega, palub Valga maavanem üldplaneeringu koostamisel lähtuda ajakohasest Valga maakonnaplaneeringust, mis on kättesaadav Valga maavalitsuse kodulehel aadressil <http://valga.maavalitsus.ee/maakonnaplaneering>. Samas palub teha üldplaneeringu koostamisel koostööd Kaitseliiduga, kuna lähteseisukohtade kohaselt täpsustatakse üldplaneeringus Valgamaa maleva staabi- ja tagalakeskuse ehitiste piiranguvööndi ulatust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Lepik
maavanem

SAADUD
04.10.2016
nr 9-1.3/2651-3

Margis Sein, 766 6133, margis.sein@valga.maavalitsus.ee

LENNUAMET

Kalev Härk
Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 VALGA

Teie 22.09.2016

Meie 29.09.2016 nr 4.6-8/16/3137-2

Ettepanek Valga linna üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta

Austatud hr Härk

Kuna olete dokumendi „Valga linna üldplaneeringu 2030+ lähteseisukohad“ 1. peatükis nimetanud helikopteri maandumisplatsi asukoha määramise vajadust, siis palume, et kooskõlastaksite kopteriplatsi hõlmava detailplaneeringu ja projekteerimistingimused lennundusseaduse § 35 lg 2 ja 3 kohaselt Lennuametiga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristo Vallimäe
osakonna juhataja

SAADUD
29.09.2016
nr 9-1.3/2651-2

Lisaadressaadid:
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Eda Paju

Andres Lainoja
610 3590
Andres.Lainoja@ecaa.ee

Lõdtsa 5 / 11415 Tallinn / 610 3500 / ecaa@ecaa.ee / www.ecaa.ee
Registrikood 70000800

Saatja: Urmas Möldre
Saatmisaeg: 26. september 2016 8:23
Adressaat: Liina Pettai
Teema: FW: Eleringi huvid Valga linnas
Manused: ER_Valga linn.zip; Elering_elektripaigaldised_Valga.xlsx

Järeltegevuse lipp: Järeltegevus
Olekulipp: Lipuga märgitud

SAADUD
27.09.2016
9-13/2651-1

Tere!
Palun registreeri see kiri ja manused.
Parimat
Urmas Möldre

From: Ilja Matjas [mailto:Ilja.Matjas@elering.ee]
Sent: Thursday, September 22, 2016 11:41 AM
To: planeering@valgalv.ee; Urmas Möldre <Urmas.Moldre@valgalv.ee>
Cc: Mario Pinka <Mario.Pinka@valgalv.ee>
Subject: Eleringi huvid Valga linnas

Lugupeetud Urmas Möldre,

Edastame meile praegu teada olevate olulisemate olemasolevate (Manusena lisatud "ER_Valga_linn.zip" ja "Elering_elektripaigaldised_Valga" failid) ning ka kavandatavate tehnilise taristu objektide asukohad Valga maakonnas, mida tuleks maakonnaplaneeringu koostamisel arvesse võtta.

Võrgu perspektiivid aastani 2030 ja edasi

L354 Tsirguliina-Valmiera ja L353 Eesti-Tsirguliina rekonstrueerimine olemasoleva õhuliini trassile.

Planeeringu koostamisel tuleks arvestada, et kaardil kujutatakse õhuliini trassi kui joonobjekti, aga elektriõhutusest tulenevalt on piiratud tegutseda õhuliini kaitsevööndis. Kaitsevöönd on erinevaid elektripaigaldisi ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamiseks on kitsendatud selle kasutamise võimalusi, kusjuures kaitsevööndi ulatus sõltub elektripaigaldise pingest. Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid, ning mille ulatus mõlemal pool liini telge on:

- 35 kV ja 110 kV pingega liinide korral 25 meetrit (liinikoridor 50 m);
- 330 kV pingega liinide korral 40 meetrit (liinikoridor 80 m).

Maakaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Palume arvestada, et kaasasolevatel kaartidel ei pruugi veel kõiki perspektiivseid liine/alajaamasid pealekantuna olemas olla, kuna elektrivõrgu arengukava lisa on alles valmimisjärgus ning koostöös Elektrilevi OÜ-ga tekivad jooksvalt muudatused, mis on kas kaalumisel või analüüsimisel. Enamus üldkirjeldatud projektidest peaks ühel või teisel viisil olema arvesse võetud praegu kehtivates või kehtestatavates planeeringutes.

Lugupidamisega,

Ilja Matjas
Elektrivõrgu analüütik

Elering AS
Kadaka tee 42, 12915
Tallinn
ilja.matjas@elering.ee

Mob + 372 559
Tel 74974
Faks + 372 715
1240
+ 372 715
1200

elering

PÄÄSTEAMET

Kalev Härk
Valga Linnavalitsus

Teie: 26.05.2016

Meie: 25.07.2016 nr 7.2-3.2/11630-2

**Valga linna üldplaneeringu koostamisel
tehtavast koostööst**

Austatud Kalev Härk

Lõuna päästekeskus nõustub tegema koostööd Valga linnavalitsusega Valga linna üldplaneeringu koostamisel. Päästekeskus saab omalt poolt hinnata planeerigu alal paiknevate ohtlike ettevõtete riskianalüüsides ja/või keskkonna mõju strateegilise hinnangu arvestamist ning päästevõimekusega arvestamist

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Margo Lempu
nõunik
ohutusjärelvalve büroo
Lõuna päästekeskus

SAADUD

25.07.2016

nr 9-1.3/1568-1

+372 733 7313
margo.lempu@rescue.ee

TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET

Kalev Härk
Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 Valga

Teie 30.05.16 nr 9-1.3/1582

Meie 29.06.16 nr 8-6/16-0933-002

Valga linna üldplaneeringu ja KSH algatamine

Austatud Kalev Härk

Tehnilise Järelevalve Amet (TJA) on läbi vaadanud Valga Linnavalitsuse kirja 30.05.2016 nr 9-1.3/1582 „Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest teavitamine“. Kirjas teavitatakse Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest ning soovitakse teha TJA-ga koostööd raudteetranspordi ja avaliku raudtee arendamise põhimõtete määramisel.

Teavitame, et oleme hea meelega avatud koostööks oma pädevuse piires.

Ühtlasi juhime Teie tähelepanu, et Rail Balticu rööbastee projekti realiseerimine toimub hetkel suunal Tallinn-Pärnu-Riia (lähteseisukohtade projektis seisuga 07.06.2016 a toodud Tallinn-Tartu-Valga-Riia asemel) ning tegemist on olemasolevast 1520 mm võrgustikust eraldiseisva protsessiga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Raigo Uukkivi
peadirektor

SAADUD
9-1.3/1582-1
29.06.2016

Kristina Fuks-Kuus 667 2063
Kristina.Fuks-Kuus@tja.ee

Valga Linnavalitsus
Puiestee tn 8
68203 Valga
E-post: valgalv@valgalv.ee

Teie: 30.05.2016 nr 9-1.3/

Meie: 28.06.2016 nr 4-1.8.1/1371-1

SAADUD
28.06.2016
nr 9-1.3/16001

**Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise algatamine**

Olete teavitanud Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise

algatamisest ning AS Eesti Raudtee kaasamisest üldplaneeringu koostamisele.

AS Eesti Raudtee on tutvunud Valga Linnavolikogu 29.04.2016 otsusega nr 111 „Valga

linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ ja üldplaneeringu lähteseisukohtade projektiga (seisuga 07.06.2016) ning edastab alljärgnevaga informatsiooni, millega tuleb üldplaneeringu koostamisel arvestada:

1. AS-il Eesti Raudtee ei ole planeeritud perspektiivis Valga linna piires raudtee infrastruktuuri laiendamist, mis nõuaks täiendava transpordimaa reserveerimist. Kõik võimalikud raudtee infrastruktuuri arendamist puudutavad tegevused jäävad raudteemaa kinnistute piiridesse.
2. Raudtee kaitsevööndis või raudteemaa kinnistutega piirnevate alade planeerimisel tuleb arvestada raudteeveeremist tekkiva müra ja vibratsiooniga. AS Eesti Raudtee ei võta endale kohustusi raudteeliiklusest tingitud kahjulike keskkonnamõjude, sealhulgas raudteelt leviva müra- ja vibratsioonitaseme leevendamiseks. Planeerimisel arvestada olemasoleva olukorraga ning vajadusel kavandada üldplaneeringus leevendavate meetmete rakendamise võimalusi (müra- ja vibratsioonitaseme vähendamine vms). Kõik leevendusmeetmetega seotud kulud tuleb kanda arendajatel või kruntide igakordsetel omanikel.
3. AS Eesti Raudtee on seisukohal, et liiklejate ohutuse tagamiseks tuleb uute raudtee ülekäigu- ja/või ülesõidukohtade planeerimisel eelkõige kaaluda kahetasandilisi lahendusi. Seetõttu uute sõidu- ja kergliiklusteede koridoride valikul eelistada eelkõige asukohti, kus on raudteega ristumiste puhul võimalik kahetasandiliste ülesõidu- ja ülekäigukohtade rajamine.
4. Raudteega piirnevate alade planeerimisel tuleb ohutuse tagamiseks arvestada piirdeaedade ehitamise vajadusega, et piirata jalakäijate raudteele pääsemist väljaspool nõuetekohaseid ülekäigukohti.

5. Raudtee lähedusse enam kui 30 m kõrguste ehitiste (tuulikute, mobiilsidemastide vms rajatiste) kavandamisel, tuleb lähtuda põhimõttest, et rajatise minimaalne kaugus raudtee kaitsevööndi piirist peab olema võrdne rajatise kogukõrgusega. Tuulikute puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus. Kui ehitis jääb kaitsevööndile lähemale kui objekti kavandatav kõrgus, tuleb ehitiste kavandamisel projekteerimistingimused ja ehitusprojektid kooskõlastada raudtee valdaja ja Tehnilise Järelevalve Ametiga.
6. Planeeringu koostamisel palume arvestada ka Lisas 1 toodud tingimustega.

Täname informatsiooni eest ja juhime tähelepanu, et planeeringu koostamise käigus võib selguda täiendavate tingimuste esitamise vajadus. Palume esitada üldplaneeringu lahendus AS-ile Eesti Raudtee kooskõlastamiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Toomas Alle
infrastruktuuridirektor

Lisa 1: Planeeringute kooskõlastamine AS-i Eesti Raudtee poolt (2 lehel).

Argo Kangur 61 58 514

MAANTEEAMET

Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 VALGA
valgalv@valgalv.ee

Teie 26.05.2016 nr 9-1.3/1570

Meie 22.06.16 nr 15-2/16-00033/074

Seisukohad Valga linna üldplaneeringu koostamiseks

SAADUD
27.06.2016
nr 9-1.3/1570-1

Olete Maanteeametit teavitanud Valga Linnavolikogu 29.04.2016 otsusest nr 111 algatada Valga linna üldplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Võttes aluseks planeerimisseaduse, ehitusseadustiku (edaspidi EhS) ja Maanteeameti põhimääruse, esitab Maanteeamet seisukohad Valga linna üldplaneeringu (edaspidi planeeringu) teedevõrgu kujundamiseks, liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramiseks ja KSH väljatöötamise kavatsuse koostamiseks:

1. Planeeringus käsitleda riigiteede kaitsevööndite laiused EhS § 71 alusel ja tee kaitsevööndis kehtivad piirangud EhS § 70 ja § 72 alusel. Peale planeeringu kehtestamist palume joonis, millel on näidatud kaitsevööndi laiused, Maanteeametile digitaalsel kujul esitada.
2. Planeeringu seletavas osas märkida, et riigiteede kaitsevööndisse üldjuhul hooneid mitte kavandada. Vastavalt EhS § 70 lg 3 võib ehitiste kavandamisel kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda ainult Maanteeameti nõusolekul eeldusega, et kavandatu ei ohusta ehitist (riigiteed) või selle korrakohast kasutamist.
1. Arvestades riigimaanteede võimalikku teemaa laiendamise vajadust teede rekonstrueerimise käigus kaaluda riigiteedele 20 m laiuste tehnoloogiliste vööndite määramise vajadust äärmise sõiduraja vältimisest servast, tee ohutuse tagamiseks, perspektiivseteks teede õgvendusteks ja laiendusteks, koguja- ja kergliiklusteede välja ehitamiseks, avalikes huvides vajalike tehnovõrkude- ja rajatiste paigutamiseks ning teede püsivust tagava veerežiimi parandamiseks. Kuni 10m teekaitsevööndi puhul lugeda tehnoloogilise vööndi laiuseks kuni 10m. Maakasutustingimuseks seada, et tehnoloogilises vööndis ehitustegevuse planeerimisel tuleb tee ohutuse tagamiseks kaasata Maanteeamet.
2. Maakasutustingimuseks seada, et tehnoloogilises vööndis ehitustegevuse planeerimisel tuleb tee ohutuse tagamiseks kaasata Maanteeamet.
3. Palume planeeringus sätestada vajadus mitut aktiivses kasutuses olevat kinnistut teenindavate erateede avalikult kasutatavaks määramiseks, vajadusel transpordimaa kavandamiseks ja vastavalt ehitusseadustikule teeregistrisse kandmiseks, et tagada juurdepääs planeeringualal asuvatele kinnistutele.
4. Planeerida juurdepääsud kinnistutele, millel juurdepääs avalikele teedele puudub, kuid on perspektiivselt vajalik (elamumaad, tootmiskaad jms). Planeeringu seletuskirjas

kajastada, et kinnistute maakorralduslikul jagamisel tuleb juurdepääs riigiteele tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustuvatel katastriüksustel puudub õigus igäühel eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt. Detailplaneeringu kohustuseta alade ehitustingimuste määramisel sätestada, et ehitustegevuse kavandamisel riigiteega külgneval alal tuleb juurdepääsuks reeglina kasutada kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega.

5. Arendustegevusega seotud juurdepääsude planeerimisel arvestada arendusest avalduva mõjuga olemasolevale riigiteede võrgule, sh liiklusohutusele alltoodud üldpõhimõtetel:
 - a. Lahendada lähestikku asuvate arendusalade juurdepääsud riigiteelt ühe ühise ristumiskohana, so juurdepääsud koondada planeeringuala siseseks kogujateeks. Planeeringujoonistel näidata tingmäärgiga perspektiivne juurdepääs avalikult kasutatavatele teedele. Juurdepääsude kavandamisel lähtuda tee funktsiooniga seotud põhimõttest, et kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee, so madalama klassi tee. Vältida tuleb planeerimisel kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele.
 - b. Arendusalade juurdepääsude edasisel kavandamisel lähtuda üldplaneeringus näidatud juurdepääsuteede lahendusest ning näha ette ülejäänud olemasolevate juurdepääsuteede sulgemine.
 - c. Liiklusele olulist mõju avaldavate arenduste (nt kaubanduskeskused jne) kavandamisel tuleb vältida nende planeerimist keskuse tegevusalast väljapoole, mis toob kaasa pendelliikluse.
 - d. Väljaspool tiheasustusala tuleb vältida asustuse planeerimist kitsa ribana piki riigiteed ja riigitee erinevatele pooltele, mis toob kaasa vajaduse pidevaks riigitee ületamiseks.
 - e. Uute arendus- ja elamualade määramisel analüüsida, kas olemasolev teedevõrk seda toetab ning lähtuda asjaolust, et Maanteeamet ei võta enda kohustuseks riigiteede ümberehitamist arendustegevuse võimaldamiseks.
 - f. Planeeringus tuleb määrata põhimaanteele nr 3 Jõhvi-Tartu-Valga ja põhimaanteele nr 6 Valga-Uulu juurdepääsu põhimõtted ja perspektiivsete kohalike- ja kogujateede asukohad. Põhimaanteedele ei ole lubatud rajada uusi samatasandilisi ristumiskohti. Liitumine põhimaanteedega toimub ainult üldplaneeringuga kavandatud sõlmede kaudu. Olemasolevad üksikute kinnistute ristumiskohad säilivad senise maakasutuse tarbeks ega jää pikas perspektiivis kasutusele.
6. Planeeringu seletuskirjas käsitleda parkimise korraldamise põhimõtteid. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) tuleb lahendada parkimine väljaspool riigiteed soovitatavalt kavandatuga samale poole teed liiklejate ohutuse tagamiseks. Parkimiskohtade arvu määramisel võtta aluseks EVS 843 Linnatänavad.
7. Planeerimisel vältida müra- ja saastetundliku arenduse kavandamist riigitee kaitsevööndis. Juhul, kui riigitee kaitsevööndis siiski kavandatakse müra- ja saastetundlikke arendustegevusi, peab arendaja arvestama liiklusest tuleneva müra jm kahjuliku mõjuga ja tagama normidele vastavuse leevendavate meetmete tarvitusele võtmise ning finantseerimise läbi. Nimetatud kohustus peab olema fikseeritud üldplaneeringu seletuskirjas.
8. Planeeringu seletuskirjas välja tuua põhimõte, et üldjuhul arendusalade sademevett riigiteede kraavidesse ja sademevetesüsteemidesse mitte juhtida.
9. Tehnovõrkude koridoride planeerimisel tuleb vältida nende kavandamist riigitee transpordimaale, mis on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks. Lisaks tuleb arvestada riigiteede alusel maal ja kaitsevööndis „Maanteed projektseerimisnormid“ peatükk „Tehnovõrgud“ esitatud nõuetega ning tehnovõrkude ja -rajatiste paigaldamist käsitlevad planeeringud, projektseerimistingimused ja projektid

kooskõlastada Maanteeametiga.

10. Palume arvestada, et Normide p 8.2. „Õhuliinide paigutamine“ lg 2 alusel peab maanteega lõikumisel planeerima side- või elektriliini posti või maantee läheduses ükskõik mis otstarbega masti (sh tuulik, sidemast) tee muldkeha servast vähemalt võrdsele kaugusele posti või masti kõrgusega. Tuuliku puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus.
11. Seletuskirjas kasutada Riikliku teeregistri (<http://teeregister.ee/>) põhiseid teede nimetusi ning numbreid.

KSH väljatöötamise kavatsuse koostamisel on vajalik arvestada järgnevaga:

1. Riigiteedega seonduva käsitlemisel lähtuda Vabariigi Valitsus 16.10.2013.a.korraldusega nr 448 vastu võetud „Riigimaanteede teehoiukava aastateks 2014-2020“ <http://www.mkm.ee/riigimaanteede-teehoiukava-aastateks-2014-2020/>, kus on selgitatud konkreetsed tegevused ja vahendid;
2. Üldplaneeringu koostamise käigus tuleb hinnata üldplaneeringuga kavandatavate tegevuste mõju riigiteedele. St, et kui kavandatakse perspektiivseid arendusalasid, tuleb lisaks juurdepääsude näitamisele hinnata, kas kavandatava tegevusega seotud liikluskoormusest on vajalik riigiteede rekonstrueerimine või ümberehitus.
3. Käsitleda mh liiklusest tingitud keskkonnamüra ja tekkiva tolmu vähendamist, viidates Vabariigi Valitsuse 16.10.2013.a. korraldusega nr 448 vastu võetud „Riigimaanteede teehoiukava 2014-2020“-le, sest selles määratakse konkreetsed tegevused ja ka vahendid. Maanteeamet rakendab põhimõtet, mille kohaselt amet ei võta kohustusi müranormtasemete tagamisel uutel planeeritavatel aladel, see on arendaja kohustus.
4. Hinnata maakasutuse ja teedevõrgu kavandamisel avalduvat mõju liiklusohutusele, vastavalt EL direktiivi 2008/96 artiklile 3.

Palume kõik eeltoodud punktid planeeringus kajastada ja valminud planeerimislahendus esitada Maanteeametile kooskõlastamiseks info@mnt.ee.

Märgime, et soovime olla kaasatud planeeringu koostamise protsessi ning oleme valmis selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud seisukohti ning ettepanekuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

planeeringute menetlemise talituse juhataja

Anni Luht 509 0807, Anni.Luht@mnt.ee

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

Hr Kalev Härk
Valga Linnavalitsus
valgalv@valgalv.ee
Puiestee 8
68203, VALGA

Teie 26.05.2016 nr 9-1.3/1569

Meie 27.06.2016 nr 1.11-11/454-2

Koostöö Valga linna üldplaneeringu
menetluses

PPA on huvitatud koostööst Valga üldplaneeringu koostamisel. Meie kontaktametnikeks on politseikapten Robert Kõvask – Valga PJ, robert.kovask@politsei.ee, tel 7668130; politseimajor Rain Arumäe – PPA arendusbüroo, rain.arumae@politsei.ee, tel 6149154 ja politseikolonelleitnant Toivo Liider – Lõuna prefektuuri teabebüroo, toivo.liider@politsei.ee, tel 7468565.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Varmo Rein
politseimajor
ennetuse ja süüteomenetluse büroo
arendusosakond, ennetuse ja süüteomenetluse büroo

SAADUD
27.06.2016
nr 9-1.3/1569-1

Varmo Rein, 6123226, varmo.rein@politsei.ee

KAITSEMINISTEERIUM

Valga Linnavalitsus
Puiestee 8
68203 Valga

Teie 25.05.2016 nr 9-1.3/

Meie 16.06.2016 nr 12.1-1/16/1231

SAADUD
16.06.2016
nr 9-1.3/1565-1

Valga linna üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegiline hindamine

Täname Teid Valga linna üldplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi kaasamise eest. Kaitseministeeriumil on Valga linnas järgmised riigikaitsealised huvid.

1. Palume üldplaneeringu koostamisel arvestada ja seletuskirjas käsitleda riigikaitsealisi üldtingimusi:

- **Tuulegeneraatorid ja tuulepargid.** Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõigi tuulegeneraatorite ja tuuleparkide planeeringud, projektid (lennundusseadus § 35 lg 6¹) ja projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis (ehitusseadustik § 120).
- **Kõrged ehitised.** Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõigi üle 28 m kõrgete ehitiste planeeringud ja projekteerimistingimused või nende puudumise korral ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis (ehitusseadustik § 120).
- **Riigikaitsealise ehitise piiranguvöönd.** Riigikaitsealise ehitise välisseinast või kinnisasja välispiirjoonest on riigikaitsealise ehitise piiranguvöönd. Piiranguvööndi ulatus on külades kuni 2000 m ning alevikes, linnades ja alevites kuni 300 m. Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõik riigikaitsealise ehitise piiranguvööndisse jäävad ja ulatuvad planeeringud ning projekteerimistingimused või nende puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis (ehitusseadustik § 120). Kaitseministri 26.06.2015 määruse nr 14 § 3 lg 4 järgi tuleb riigikaitsealise ehitise piiranguvöönd ja piiranguvööndi ulatus määrata võimaluse korral maakonnaplaneeringus ja täpsustada või määrata üldplaneeringus.

2. Valga linna territooriumil on tõepoolest riigikaitsealine objekt **Valgamaa maleva staabi- ja tagalakeskus** (katastritunnus 85401:008:0006, pindala 14 150 m², riigikaitsemaa 100%), millele on kaitseministri 26.06.2015 määrusega nr 14 määratud piiranguvöönd. Valgamaa maleva staabi- ja tagalakeskuse piiranguvöönd on kinnisasja välispiirist 300 m. Piiranguvööndi täpse ulatuse kohta saadame Teile kaardikihi meilitsi.

Palume Valgamaa maleva staabi- ja tagalakeskuse piiranguvööndit käsitleda nii üldplaneeringu seletuskirjas kui ka kajastada planeeringukaardil. Veel palume lisada, et Valgamaa maleva staabi-

ja tagalakeskuse piiranguvööndi ulatuses tuleb Kaitseministeeriumiga kooskõlastada kõik planeeringud, projekteerimistingimused või nende puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis.

3. Üldplaneeringus võib käsitleda ka Kaitseliidu Valgamaa malevat üldiselt, sest Valgamaa malev korraldab Kaitseliidu tegevust terves maakonnas ning maleva keskne staabi- ja tagalakeskus asub Valga linnas. Valgamaa maleva allüksused on Valga, Otepää ja Helme üksikkompaniid. Maleval ja tema allüksustel on territoriaalses või funktsionaalses vastutuspiirkonnas ülesanne korraldada liikmete sõjalist väljaõpet ja tagada liikmete valmisolek täita allüksuse ülesandeid. Samuti on Kaitseliidu eesmärk panustada kogukondlikku tegevusse ja tõsta nõnda nii elanikkonna aktiivsust kui ka suurendada piirkonna turvalisust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingvar Pärnamäe

Kaitseinvesteeringute asekancler

Sirje Tomiste 717 0243, 5304 7714
sirje.tomiste@kaitseministeerium.ee